

Samostan Male braće Dubrovnik

Dubrovnik prije potresa 1667. godine

- Utemeljitelj franjevačkoga reda je sveti Franjo (Giovanni de Bernardone 1182.-1226.) iz Asiza.
- Sveti Franjo svoje je redovnike i sam red nazvao Redom male braće.
- Franjevci su se pojavili u Hrvatskoj još za života svojega osnivača.

- Prema tradiciji sv. Franjo boravio je u Dubrovniku 1212., 1219., ili 1223. godine. Stoga su franjevci već 1235. osnovali samostan sv. Tome na Pilama. Zbog ratnih neprilika srušen je 1237., pa se tad počeo graditi današnji samostan.

- Samostan je značajno djelo graditeljske umjetnosti i riznica povijesne, umjetničke i kulturne baštine.
- Dubrovački franjevci aktivno djeluju i žive sa zajednicom kojoj pripadaju.
- Kroz stoljeća svojega djelovanja dali su veliki prinos u razvoju i očuvanju kulturnog identiteta.

Knjižnica

- Poznato je da su se knjižnica i ljekarna razvijale usporedno sa samostanom.
- Knjižnica ima status kulturnog dobra Republike Hrvatske.

Knjižnica

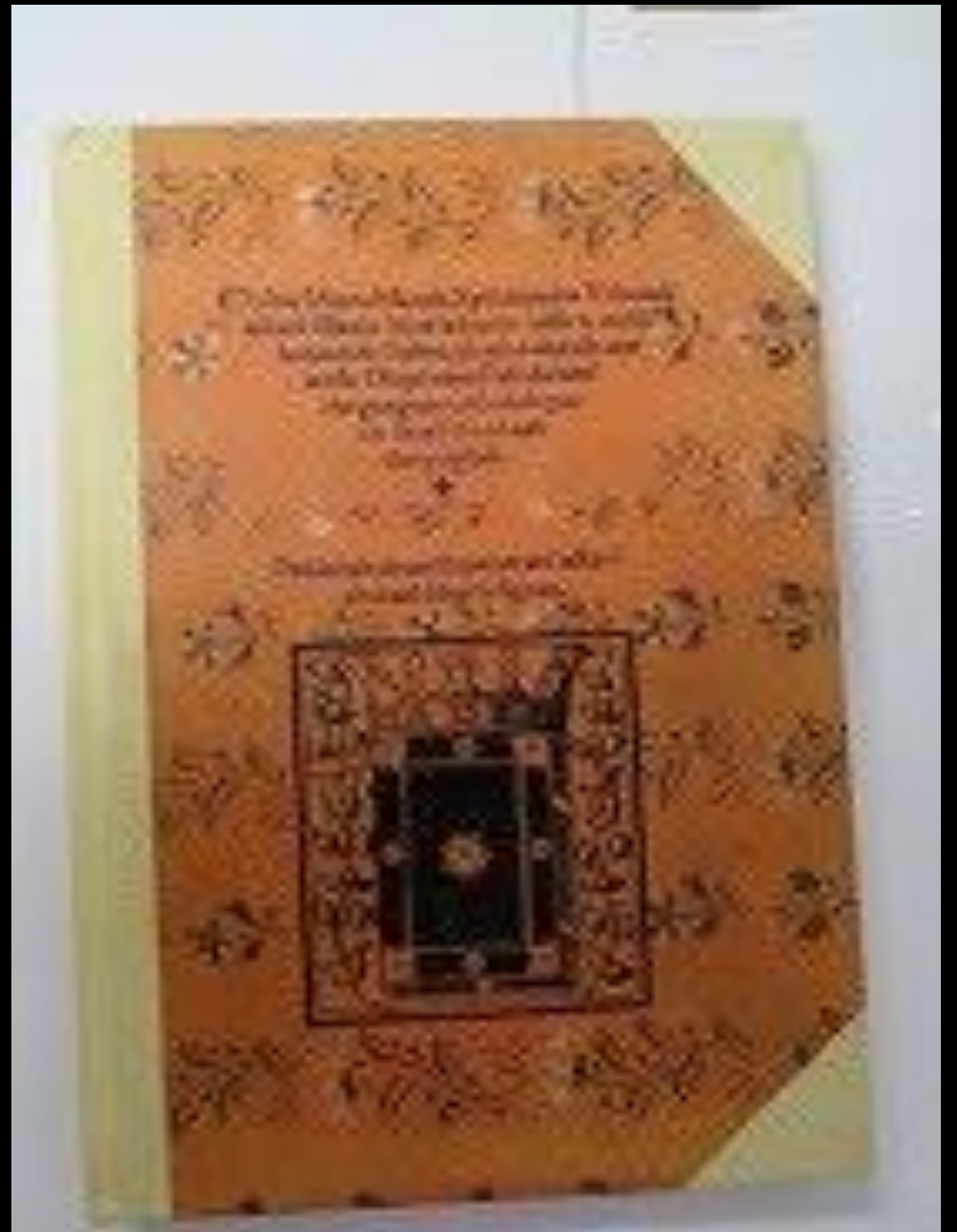
- U samostanskoj knjižnici čuva se preko 70 000 tiskanih knjiga, 216 inkunabula (prvotisak), zbirka iluminiranih kodeksa iz 15. i 16.st, zbirke rukopisa s imenima biljaka, više herbarija, preko 2 000 ljekarničkih recepata, 10 000 skladbi...

- Budući je 2021. proglašena „Godinom Marka Marulića” važno je istaknuti da knjižnica posjeduje kapitalnu građu za poučavanje njegova književnog djela.

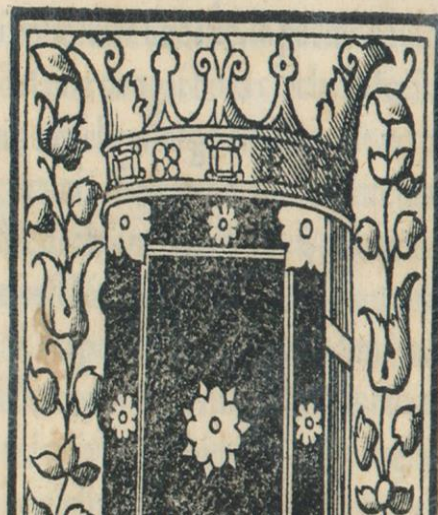

Marko Marulić napisao je ep Judita 1501.
godine.

Prodaiuse ubnecih umarcarii uftacu
chidarfi libar fa signao.

Chguige Marcha Marulichia splichianina/uchih
se uzdarzi Iftoria od Ifete Iudite u fceft libri razdigle
na nallauu boziu počignu.

Libro paruo.

DICHE Ter huaglenia/ preffetoi Iuditi
Sminagne ftuoreia/ hochiu goueriti.
Zatochiu moliti/ Boze tuoia fuitloft/

Nehitimi chratiti/ u tom punu miloft.
Tis on chi da chripoft/ ffeachomu dilu gne.
Igne chipu lipoft/ fpocteniem ciftigne.
Tiponi fad mene/ tacho iur napraui
Iazich da pomene/ ca mifal priprau.
Vdahni duh prau/ umni glubaf tuoia
Da sobo netraui/ uechie pamet moia.
Bludechi ozoia/ zdruzbo ftarih poet/
Boge ftoua choia/ chimi fuit bifce fper.
Da tis nadaffe fter/ iftinni Boze moi
Ti daies ftatcho pet/ uernimfi ti pochoi
A ne fchup trichrat troi/ diuiccha ochola/
Pridaufet ios ubroi/ fchitarom Apola.
Vzluigni od zola/ glas moi chachy perit

Poet poetefe
zouu chipifu
uerfe.

Trichrat troi
deuet bifce bo
zicimetugna
mi Apola

- Prvo izdanje Judite tiskano je u Veneciji 13. kolovoza 1521. Jedan od dva sačuvana primjerka toga izdanja nalazi se u ovoj knjižnici.
- Primjerak je potpuno očuvan i prema njemu je izrađen novi faksimil.

- Prvotisak Judite sadrži i crteže koje je zasigurno izradio sam Marulić.

Ljekarna

- U samostanu od njegova osnutka neprekidno radi ljekarna. Redovnici-ljekarnici pratili su razvoj apotekarske struke. O tome svjedoči sačuvana medicinska literatura, farmaceutski priručnici kao i mnogobrojni predmeti za pripravu i čuvanje lijekova.

„... franjevci su brižno (...) vodili računa ne samo o duhovnoj, nego i o tjelesnom zdravlju Dubrovčana i svih koji bi pokucali na prozorčić na glavnim samostanskim vratima.” (akademik Luko Paljetak)

- U muzejskom postavu središnje mjesto zauzima stari recepturni stol. Otvor na radnoj plohi stola prilagođen je da novac izravno pada u ladicu.
- Predhodnik je blagajničke kase.

Klaustar

- Klaustar (četverokutno unutrašnje dvorište samostana s otvorenim središtem, okruženo trijemovima) Male braće izgrađen je u prvoj polovici 14.st.
- „... to je istinu veliko umjetničko djelo, puno sadržaja, nabijeno njime.”

fra Vinko, Fulgencije Fugošić

- Središnje mjesto koje povezuje redovnike i ljude izvan samostana.
- Neposredno i snažno prenosi teološke i biblijske poruke.

- Gornja šetnjica na svodovima sa strane vrta oslanja se na iznimno skladnu konstrukciju od 12 pilona i 120 dvostrukih stupova na kojima je 60 originalnih kapitela.
- Plohe između nosećih stupova i lukova rastvorene su okruglim otvorima (rozetama), na svakoj strani po tri.

Autori: Andrina Agović
Marija Mandić
Bruno Matušić
Nika Skance

Ekonomska i trgovačka škola 4.D

28. rujna 2021.